

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bělá, okres Opava

Bělá 70, 747 23 Bolatice

Identifikátor školy: 600 143 139

Termín konání orientační inspekce: 4. - 6. červen 2002

Čj.	145 136/02-5113
Signatura	on5bv141

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Bělá je venkovským typem malotřídní školy, která ve sloučených třídách poskytuje vzdělávání 38 žákům I. stupně. V letošním školním roce žáci docházejí do dvou tříd (I. třída - sloučený druhý a třetí ročník, II. třída - sloučený čtvrtý a pátý ročník). Výuka se realizuje podle deklarovaných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR s platností od 1. září 1996, v němž jsou zapracovány úpravy a doplňky schválené pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. Škola (dosud bez právní subjektivity) je organizační složkou obce, sdružuje základní a mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Cílová kapacita školy uvedená v posledním rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 24 854/01-21 ze dne 18. 9. 2001 je 60 žáků. Schválená kapacita školní družiny je 35 žáků (zapsaných je 25), školní jídelna disponuje kapacitou 50 jídel, mateřskou školu navštěvuje 20 dětí z celkové kapacity 25.

Budova školy se nachází uprostřed sportovně rekreačního areálu, k němuž patří školní hřiště s antukovým povrchem a travnatá plocha s venkovním krbem. Integrovaná mateřská škola spolu se školní jídelnou jsou umístěny v odloučeném pracovišti Bělá 150. Dětem je zde k dispozici velká zahrada s průlezkami a s možností letního koupání v přenosném bazénu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci orientační inspekce byla posuzována kvalita výuky v českém jazyce a matematice, hodnoceny též byly celkové podmínky vzdělávání. Sledované předměty se hodnotily z hlediska přípravy a plánování, hodnocena byla organizace výuky se zřetelem na použité formy a metody práce. Součástí pozorování byla vhodnost a účelnost použité motivace, výkon žáků, interakce a komunikace. Sledováno bylo i personální zajištění výuky ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Výuku zajišťují dva pedagogové, oba s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, a vychovatelka školní družiny.

Vyučování probíhá v učebnách, které jsou prostorově spíše menší, ale vyhovující. Vybavení a celkové uspořádání ve třídách je funkční a odpovídá psychohygienickým zásadám. Učební prostředí je pro výuku mimořádně podnětné a působí velmi pěkným estetickým dojmem. Jedna z učeben je vybavena novým žákovským nábytkem, druhá zatím využívá nábytek renovovaného, k relaxačním chvilčkám slouží koberecové plochy. Dostatek magnetických tabulí a nástěnek umožňuje doplnění a rozšíření informací týkajících se právě probíraného učiva. V obou třídách je k dispozici televizor s videopřehrávačem, radiomagnetofon, meotar a keyboard. Možnost využití nabízí i přítomnost dvou počítačů. Množství i kvalita učebních pomůcek pro sledované předměty je na velmi dobré úrovni, používané učebnice jsou uvedeny v seznamu platných učebnic schválených MŠMT ČR pro školní rok 2001/02. Po dohodě s rodiči byly žákům zakoupeny k jednotlivým učebnicím pracovní sešity, kterých je využíváno s vysokou efektivitou.

Český jazyk

Kontrolou rozvrhu hodin, zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo ověřeno, že výuka českého jazyka probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola. Časová dotace předmětu souhlasí s učebním plánem, probírané učivo odpovídá učebním osnovám a je obsaženo v tematických plánech obou vyučujících. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Perspektivní i

bezprostřední příprava učitelů na vyučování je velmi zodpovědná.

Struktura navštívených hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, děti byly vedeny jasnými a srozumitelnými pokyny. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva. Organizace vyučování byla v souladu s psychohygienickými požadavky, umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, úspěšně se uplatnit i vyjádřit svůj názor. Po celou dobu výuky byli žáci vhodně motivováni, využívalo se aktualizace učiva i mezipředmětových vztahů. Průběžně byli žáci vedeni k sebehodnocení a zodpovědnosti za odvedenou práci, oceněním pak byla pochvala a povzbuzení. V hodinách čtení se využívalo práce s knihou, děti se zájmem spolupracovaly. Učivo bylo věcně správně interpretováno, vyučovací čas byl efektivně využit. Písemná dokumentace žáků je vedena na velmi dobré úrovni a učitelé jí věnují patřičnou pozornost.

Ve všech zhlédnutých hodinách byly vhodně využívány vstupní motivační metody a výzvy. Vyučující vytvářeli pozitivně laděnou, dělnou atmosféru, děti se v případě potřeby s důvěrou na ně obracely. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, jednotlivé činnosti žáků byly bezprostředně vyhodnocovány. Hodnocení bylo objektivní, pozitivně zaměřeno, oceňována byla snaha a pokrok.

Dohodnutá pravidla jednání jsou oboustranně známa a respektována, komunikace je založena na vzájemné důvěře. Vyučující dávají žákům dostatečný prostor pro diskusi, dbáno je na rozvoj jejich vyjadřovacích schopností. Verbální i neverbální komunikace vyučujících je na vynikající úrovni, žáci projevují k výuce pozitivní vztah.

Celkově je kvalita výuky v českém jazyce je hodnocena jako vynikající.

Matematika

Časová dotace hodin matematiky v jednotlivých ročnících odpovídá schválenému učebnímu plánu výše uvedeného vzdělávacího programu, členění učiva je v souladu s učebními osnovami. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Při bezprostřední přípravě a plánování výuky vycházejí učitelé z vlastních časově tematických plánů, aktuálního složení třídy a individuálních zvláštností žáků.

Vyučující prokázali ve sledovaných hodinách mimořádnou kvalitu výuky, během níž využívali nejen didaktických pomůcek standardních, ale i vyrobených svépomocí. Učebních pomůcek pro matematiku má škola odpovídající množství. Postupně je prováděno jejich doplňování a obměna.

Zvolené vyučovací metody byly při výuce přiměřené věkovým zvláštnostem žáků a formativně účinné. Rozvržení a vyvážené střídání jednotlivých činností v hodinách bylo řazeno se zřetelem na pochopení, zapamatování a na zdokonalení praktických dovedností. Za tímto účelem bylo využíváno rozmanitých forem výuky, pamatováno bylo na vytvoření prostoru pro aktivní a samostatné učení i vhodné uplatňování kooperativních technik učení. Možnost pracovat individuálním tempem byla pro děti povzbuzující a dávala naději na úspěšné uplatnění. Zařazování relaxačních chvil bylo nenásilné, funkční a mělo motivační náboj. Žáci měli dostatek příležitosti pro vyjádření vlastního názoru. Vyučovací čas byl velmi efektivně využíván.

V hospitovaných hodinách učitelé často používali motivačních výzev, vhodně využívali mezipředmětových vztahů. Hodnocení výsledků dosahovaných žáky bylo průběžné a mělo pozitivní účinek. Stěžejním motivačním prvkem bylo povzbuzení či pochvala žáků a ocenění jejich snahy. Chybná řešení byla analyzována, korigována a využívána k prohloubení poznatků. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti. Znalosti a vyjadřovací schopnosti byly odpovídající jejich věku. Úroveň grafických prací žáků je velmi dobrá, práce

jsou pravidelně kontrolovány a hodnoceny.

Struktura všech hospitovaných hodin odpovídala výukovým cílům a věku žáků. Vyučující vedli hodiny jasnými a srozumitelnými pokyny, na které žáci bezprostředně reagovali.

Celková atmosféra ve škole svědčí o pěstování pozitivních vztahů mezi vyučujícími a žáky a žáky navzájem. Komunikace je založena na vzájemné důvěře, je plně respektována osobnost žáka. Během hospitací nebyly zaznamenány negativní projevy chování žáků.

Celkově je kvalita výuky matematiky hodnocen jako vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Příprava a plánovací činnost vyučujících je zodpovědná a promyšlená, je v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Výuka probíhá ve velmi podnětném prostředí. Vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou je účelné a funkční. Organizace, metody a formy práce jsou vhodně voleny, podporují zájem dětí o výuku a posilují jejich aktivizaci. Hodnocení spolu s průběžnou motivací mají pozitivní charakter. Vyučující dbají na rozvoj komunikativních dovedností a respektují osobnost žáků.

Celkově je kvalita vzdělávání v českém jazyce a matematice je hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry obsažené v systému plánování vycházejí z celkové analýzy podmínek a prostředí, v němž se škola nachází. Stěžejním úkolem dlouhodobého plánu je soustavné zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu po stránce odborné a metodické se zřetelem na vedení žáků k aktivitě a spontánnímu zájmu o práci. Pozornost je věnována rozvoji osobnosti žáka a vytváření radostné atmosféry ve vyučování. Celoroční plán je tematicky rozčleněn, je přehledný, věcně podchycuje jednotlivé složky výchovné a vzdělávací činnosti a úkoly spojené se zajištěním chodu školy. Součástí plánu je i organizace akcí pro žáky a veřejnost, organizace prázdninové činnosti, zajištění výchovy mimo vyučování (kroužky). Přílohou je rámcový plán školní družiny a mateřské školy. Z celoročního plánu vycházejí měsíční plány s jednoznačným zadáním úkolů, s uvedením osobní zodpovědnosti za jejich plnění včetně termínování. Vedení školy využívá při plánování podnětů všech pracovníků, zohledněny jsou i případné požadavky zřizovatele nebo zákonných zástupců žáků.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, což je možno doložit pečlivě zpracovanými časově tematickými plány vyučujících. Tyto odpovídají učebním osnovám výše uvedeného vzdělávacího programu, jsou rozpracovány tak, aby vyhovovaly potřebám a zájmům žáků. V době mimo vyučování mohou děti navštěvovat tři zájmové kroužky (tělovýchovný, dovedných rukou, anglického jazyka), vzdělávací nabídka je rozšířena o nepovinný předmět náboženství.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy je na vynikající úrovni.

Organizování

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny, stejně jako organizace výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy. Dokumentace upravující celkovou organizaci školy je řádně vedena. Významným prvkem ve vedení pracovníků je každodenní přímý kontakt s oboustrannou informovaností o plnění úkolů. Operativní řízení je funkční a účinné, navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Podněty a připomínky pracovníků školy, orgánů samosprávy a státní správy a dalších partnerů jsou akceptovány a využívány v zájmu zkvalitnění řídicí práce. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou jednoznačná, adresná a včasná.

Pracovníkům i žákům jsou potřebné informace předávány včas a úplně. Zdrojem informací je nástěnka ve sborovně, kde se vedle měsíčních plánů objevují aktuální zprávy a pokyny. Potřebné informace zákonným zástupcům škola poskytuje včas a úplně, a to prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách, formou pravidelných konzultačních dnů (každé poslední úterý v měsíci), pořádáním dnů otevřených dveří s možností přímé účasti ve vyučování. Ve spolupráci s Klubem přátel školy se konají čtyřikrát ročně třídní schůzky, jejichž součástí je tzv. pedagogická promluva na aktuální téma. Ochrana osobních dat je dobře zajištěna.

Škola se poměrně výrazně prezentuje na veřejnosti, což je výsledkem velmi dobré vzájemné spolupráce všech tří součástí školy (základní a mateřská škola, školní družina), rodičovské veřejnosti a zástupců obce. Společně jsou připravovány kulturní a sportovní akce pro děti i širší veřejnost. Jako příklad lze uvést hudebně-literární pásma, školní akademie, besídka pro maminky nebo pro důchodce, podzimní a jarní sportování, v rámci prázdninové činnosti pak cyklistické výlety, rekreační dny pro děti a rodiče.

Výroční zpráva poskytuje dostatek informací o činnosti školy a výsledcích výchovy a vzdělávání za uplynulý školní rok.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení má přímou návaznost na plánování a kontrolu jednotlivých činností, je pružné, jako celek je funkční a účinné. Vedení školy umožňuje uplatnění schopností a dobrých nápadů spolupracovníků, dává prostor jejich dalšímu vzdělávání.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vypracován, s kritérii pro hodnocení byli pracovníci seznámeni na zahajovací pedagogické radě. Tato jsou zveřejněna na nástěnce ve sborovně. Hodnocení činnosti školy je průběžně zařazováno do programu pedagogických rad, souhrnně pak se objevuje ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý rok.

Systém vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je zakotven v rámcovém plánu kontrolní činnosti. Tato je do detailů promyšlená, soustřeďuje se na kontrolu výchovně-vzdělávací práce (hospitační činnost), kontrolu plnění projektu Zdravá mateřská škola, kontrolu činnosti školní družiny a jídelny. Významné místo v kontrolní činnosti má kontrola dodržování vnitřního a provozního řádu školy. Z hospitací i ostatních kontrol jsou pořizovány záznamy, s jejich závěry jsou pracovníci prokazatelně seznamováni a jsou přijímána případná opatření k nápravě. Do systému kontrol jsou rovněž zahrnuty následné kontroly. Klady, nedostatky i doporučení zjištěné na základě kontrolní činnosti jsou podkladem pro celkovou analýzu řídicí práce a jsou využity v rámci sebehodnocení školy.

Kvalita systému, rozsahu a účinnosti kontrolních mechanismů je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování vychází z konkrétních podmínek a možností školy. Je do detailů promyšlené, neformální, svým obsahem postihuje celkový rámec zajištění výchovně-vzdělávací práce, organizace a provozu školy. Oblast plánování je hodnocena jako vynikající.

Vymezení kompetencí jednotlivých pracovníků a promyšlený systém organizace je zárukou bezproblémového chodu školy. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání je na vynikající úrovni.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků umožňuje objektivní ohodnocení jejich práce a je vhodnou motivací pro další činnost. Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako velmi dobrá.

Rozsah a ucelený systém kontrolní činnosti plně zajišťuje funkčnost kontrolních mechanismů. Kontroly jsou prováděny průběžně, jejich výsledky jsou analyzovány. Kvalita kontrolního systému je hodnocena jako vynikající.

Celkově je kvalita podmínek vzdělávání hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zahajovací výkaz školy.
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 24854/01-21 ze dne 18. 9. 2001.
- Celoroční plán práce školy a vnitřní řád školy.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001.
- Časově tematické plány sledovaných předmětů.
- Písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti vedení školy.
- Písemné žákovské práce.
- Podkladová inspekční dokumentace (hospitační záznamy).

ZÁVĚR

Na základě hodnocení průběhu a podmínek vzdělávání lze konstatovat, že obě sledované oblasti vykazují vynikající úroveň. Z porovnání závěrů poslední inspekční zprávy ze dne 21. 5. 1998 a současného zjištění během orientační inspekce vyplývá, že škola dlouhodobě udržuje vynikající kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Isabela Hobzová

.....

V Opavě dne 14. června 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 6. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. František Jaroš

.....

podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Moravskoslezský kraj - KÚ odbor školství, mládeže a sportu 28. října 2002 702 18 Ostrava	2002-07017	145 158/02-5113
Obecní úřad Bělá 747 23 Bolatice - Bělá	2002-07017	145 159/02-5113

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.